

FRYKENSKOLANS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Grundskolan och Grundsärskolan 5-9
Ansvariga för planen: Rektor och Elevhälsan

Planen gäller från och med: 2019-10-01

Planen gäller till och med: 2020-09-30

Innehållsförteckning

FRYKENSKOLANS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING	1
Frykenskolorns vision och mål 2019-2020	3
Definitioner i likabehandlingsarbetet.....	4
Frykenskolorns ansvar	4
Vårt ansvar	4
Delaktighet och förankring	5
Elevernas delaktighet.....	5
Vårdnadshavarnas delaktighet	5
Personalens delaktighet.....	5
Förankring av planen.....	6
Kartläggning.....	6
Kartläggningsmetoder	6
Utvärdering	7
Utvärdering av förra årets plan.....	7
Utvärdering av årets plan	8
Plan att arbeta förebyggande läsåret 2019-2020.....	8
Bilaga 1. Frykenskolorns ordningsregler	10
Bilaga 2. Rutiner kränkingsärenden Frykenskolan.....	11
Bilaga 3. Definitioner.....	12
Vad är diskriminering?.....	12
Direkt diskriminering	12
Indirekt diskriminering	12
Vad är trakasserier?.....	12
Vad är kränkande behandling?	12

Frykenskolorns vision och mål

Detta är Frykenskolorns "Plan mot diskriminering och kränkande behandling". Vi vill att alla, elever och personal, ska känna sig trygga på Frykenskolorn och därmed få möjlighet till både lärande och utveckling. Enligt lag ska alla skolor upprätta en skriftlig plan för likabehandlingsarbetet samt en handlingsplan för att främja elevers lika rättigheter, förebygga och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Dessa två planer kan slås ihop i en och det är denna du håller i din hand. Planen är ett verktyg för att planera, dokumentera och utvärdera likabehandlingsarbetet. Denna plan ska revideras varje år. Ansvarig för planen är rektor och den gäller till och med vårterminen år 2020.

Till dig som elev:

Denna plan ska visa dig som elev vilken skolmiljö du har rätt till, hur lagar kring detta ser ut samt rutiner och åtgärder vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Om du som elev upplever att du själv eller någon annan elev är utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är det mycket viktigt att skolans personal får reda på det för att du ska få rätt stöd och hjälp.

Det finns olika sätt att göra detta på:

- *Prata med din lärare eller annan vuxen på skolan*
- *Berätta för någon i Eleohälsan eller rektor*
- *Berätta för dina föräldrar som tar kontakt med skolans personal*

Till dig som förälder:

Vi vill tillsammans med dig som vårdnadshavare arbeta för att ditt barn ska utvecklas och känna sig trygg i skolan. Denna plan visar hur skolan arbetar förebyggande och agerar mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Kontakta mentor, lärare eller annan personal om du misstänker att ditt barn blir utsatt för någon slags kränkning eller utsätter andra. Då kan vi hjälpas åt att utreda orsaker och komma tillrätta med problemet.

Till dig som personal:

Denna plan visar rutiner och lagar så att vår vision och våra gemensamma mål kan uppnås och utvärderas under årets gång. Planen ska tas upp, läsas igenom och diskuteras i varje arbetslag inför varje terminsstart. Planen ska vara ett levande dokument och ska vävas in i undervisningen. Personalen är med och utformar planen genom att bl.a. ta del av enkätresultaten och utifrån dessa identifiera riskområden och ge förslag på insatser som bör genomföras. Det är viktigt att all personal har kunskap om denna plan. Denna plan ska kommuniceras vid varje läsårsstart till personal, elever och föräldrar.

Definitioner i likabehandlingsarbetet

Sedan 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk, diskrimineringslagen och skollagen. Sammanfattningsvis innebär dessa lagar förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever. Vidare får barn och elever ett lagligt skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Anmälningsskyldighet till rektor föreligger när eleven upplever sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt.

Lagen omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen.

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett målinriktat arbete för att:

- Främja elevers lika rättigheter på Frykenskolan.
- Förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Frykenskolans ansvar

Vårt ansvar

Under rektors ledning ansvarar varje skola för att utarbeta en lokalt anpassad

- Plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Ordningsregler.

Ordningsreglerna skall utarbetas i samråd med elever och vårdnadshavare.

Planen ska konkret ange hur skolan arbetar för att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Den ska även vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Det ska tydligt framgå på vilket sätt skolan ska arbeta för att uppnå detta.

Den ska följas upp årligen vid kvalitetsredovisningen då nya målsättningar och åtgärder kan behöva formuleras.

Alla som arbetar i skolan ska:

- Medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet, respekt och hänsyn för andra.
- Bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor.
- Aktivt motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av individer eller grupper.
- Visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Läraren ska

- Klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet.
- Våga ta tag i eventuella problem och diskutera olika värderingar och uppfattningar.
- Uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.
- Samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och samarbete.

Delaktighet och förankring

Elevernas delaktighet

Varje vår görs en stor webenkät om bl.a. elevernas trivsel och psykosociala arbetsmiljö. Varje termin genomförs en trivselenkät där EHT ansvarar för genomförande och analys. Ordningsreglerna diskuteras på klassråd, korridorråd samt elevråd, utifrån dessa forum fastställer sedan rektor ordningsreglerna.

På skolans olika råd diskuteras frågor kring lärande, trivsel och arbetsmiljö etc. på respektive nivå. Detta som en del i uppföljningen av planen och olika enkäter under läsåret.

Vårdnadshavarnas delaktighet

I början av höstterminen delges alla vårdnadshavare planen och ombeds ge synpunkter till skolledningen.

Personalens delaktighet

Efter trivselenkätens genomförande analyseras resultaten av elevhälsa och arbetslag. Sammanställningen lämnas av kurator till rektor. Detta ligger till grund för vilka åtgärder och insatser skolan ska utföra.

Skollledning och kurator och ansvarar för att:

- Rutiner för kränkningar är väl kända hos all personal.
- Trivselenkäten blir genomförd varje termin.

Arbetslaget ansvarar för att:

- Ordningsregler behandlas på klassråd och korridorråd
- Trivsel och arbetsmiljöfrågor behandlas på klassråd och korridorråd.

-
- Planen mot diskriminering och kränkande behandling analyseras/diskuteras och blir väl känd bland elever och vårdnadshavare.
  - Planen är en naturlig del i det vardagliga arbetet.
  - Kartlägga rastvaktsbehov samt planera och genomföra detta.
  - Genomföra aktiviteter med elevgruppen som syftar till att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Mentor ansvarar för att:

- Frågor om trivsel och studiero tas upp på utvecklingssamtal.
- Ha regelbundna samtal med eleverna om deras skolsituation.

Förankring av planen

Planen förankras hos elever genom klassråd, korridorråd och elevråd och genom det kontinuerliga arbetet som elevhälsan, mentor, arbetslaget och alla undervisande ansvarar för. Föräldrarna får tycka till enligt ovan och får tillgång till den nya planen senast 191001. Planen lyfts upp på utvecklingssamtal och ska användas som en naturlig del av den ordinarie verksamheten

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Kartläggning ska ske varje termin och planen mot diskriminering och kränkande behandling revideras snarast efter skolstart varje hösttermin, senast 1/10.
- Vi använder oss av trivselenkäter varje termin.
- Kränkingsanmälningar sammanställs varje termin.
- Vi använder oss av webbaserade elev och föräldraenkäter.
- På klassråd, korridorråd och elevråd berör vi regelbundet områden inom likabehandlingsarbetet.
- På utvecklingssamtal kartläggs den enskilde elevens psykosociala arbetsmiljö och trivsel på skolan.
- På arbetslagsmöten diskuteras regelbundet problem som rör likabehandlingsarbetets områden och som resulterar i aktiva insatser i arbetslaget.
- Övervakningskameror finns på skolan för att öka möjligheten att reda ut skadegörelse och konflikter.

Utvärdering

Utvärdering av förra årets plan

Vid vårterminens slut sammanställdes resultatet av brukar- och elevenkäten.

De analyserades av arbetslagen och enskilda pedagoger utifrån frågeställningar givna av skolledningen. Frågeställningarna diskuterades sedan på arbetslagsnivå för att skapa samsyn och gemensam hållning.

Samtliga under året inkomna kränkingsanmälningar har dokumenterats och analyserats. Inkomna incidentrapporter har hanterats enligt planen.

Förra årets plan mot diskriminering och kränkande behandling innehöll ett antal konkreta mål. De utvärderas nedan.

Levandegöra planen mot diskriminering och kränkande behandling, samt ordningsreglerna

Vi ser att eleverna och personal har blivit mer medvetna om kränkande behandling och dess rutiner. Vi känner fortfarande att vi kan bli än bättre på att få eleverna att berätta för någon vuxen på skolan om de känt sig kränkta då enkätsvar visar att det trots insatser finns elever som känner sig kränkta som vi inte fått vetskap om. Vi behöver också fortsätta vårt arbete med att göra planen mer levande.

Arbetet i klassrummen

Vi ser att eleverna blivit än mer medvetna om vad som är en kränkning, i enkätsvar ser vi att elever uppmärksammar mer att någon blir utsatt men att vi behöver bli tydligare med att markera det. Vi kan se i vår statistik att några kränkningar skett på lektionstid, vilket vi behöver arbeta med. I enkätsvar kan vi se att många elever känner sig trygga på skolan och i klassrummen. Där elever uppger att de känner sig otrygga är omklädningsrum samt toaletterna.

Rastaktiviteter

De flesta kränkningar sker fortsatt på raster vilket gör att vi behöver arbeta än mer med denna åtgärd. De flesta kränkningar sker på raster och mellan elever enligt vår statistik. Enkätsvar visar på att eleverna vet vart de ska vända sig och att de skulle ingripa om de såg någon annan elev bli utsatt.

”Rullning”

Under läsåret har elevhälsan varit ute i korridorer, matsal och övriga områden på skolan. Utvärderingar från personal och elever visar att det uppskattas och vi kan se att eleverna får en annan relation till elevhälsan.

Föräldrasamverkan

Under läsåret 2018/2019 har skolläring haft tre föräldrarådsträffar, en på höstterminen och två på vårterminen. Under våren genomfördes gemensamma föräldraråd för tätortens skolor då en omorganisation är på gång. Alla föräldrar har haft möjlighet att anmäla sitt intresse för att delta. Vi fortsätter nästa läsår och hoppas att gruppen kan utökas.

Utvärdering av årets plan

Årets plan ska utvärderas Ht 2020

Genom:

- Sammanställning av trivselenkäterna.
- Arbetslagens läsårsutvärdering.
- Genomgång och analys av inkomna kränkingsanmälningar.

Ansvarig för att årets plan utvärderas: Rektor och kurator.

Plan att arbeta förebyggande läsåret 2019-2020

Levandegöra planen mot diskriminering och kränkande behandling, samt ordningsreglerna

Utifrån planen har vi skapat ett fåtal ordningsregler och konsekvenser som är enkla att förstå och följa. Det finns även en mer lättläst plan med bilder som ska vara begriplig för alla. Vi fortsätter arbeta med att försöka öka medvetenheten och förståelsen för planen och reglerna hos eleverna.

Ansvariga: Alla på skolan.

Arbetet i klassrummen

Planen ska genomsyra samtliga ämnen i skolan. Alla undervisande lärare har under läsåret som mål att plocka fram delar som man arbetar med i klassrummet för att förebygga kränkningar.

Ansvariga: Undervisande lärare

Rastaktiviteter

Då de flesta kränkningar förra läsåret hände i korridoren vid rast så ser vi på organisation av rastvakter. Vi utökar med lekredskap ute vilket ska leda till mer uterast hos samtliga elever. Ljusgården är öppen hela dagarna för elever ska ha möjlighet att gå dit på raster. Årskurs 5 får handla i Ljusgården men ska vara ute på raster. I Ljusgården finns bollar, kortlekar och andra spel att låna för aktiviteter.

Ansvariga: Alla på skolan

”Rullning”

Då vi under förra läsåret såg att det var ett bra tillfälle att lära känna elever så fortsätter vi även det här läsåret med denna åtgärd. ”Rullning” betyder att medlemmarna i EHT ska bli än mer delaktiga i den dagliga verksamheten och röra sig mer frekvent bland eleverna i korridorer, matsal och andra områden på skolan där eleverna vistas. Målet är att vi ska förebygga konflikter, trakasserier och kränkningar.

Ansvariga: EHT.

Trivselprogrammet

Årskurs 5 och det arbetslag som arbetar med eleverna deltar i Trivselprogrammet under läsåret. I varje klass utses två trivselledare som får ta del av utbildning för att vara med och bidra till aktiviteter på raster. Detta ska bidra till att öka trivseln, främja ökad och mer varierad aktivitet på rasterna, bygga goda vänskapsrelationer, förebygga konflikter samt främja värderingar som inkludering, vänlighet och respekt.

Ansvariga: Rektor och trivselansvarig.

Föräldrasamverkan

Vi fortsätter arbetet med föräldrasamverkan. En föräldragrupp kan vara ett diskussionsforum och en länk mellan hemmet och skolan. På så sätt kan föräldrarna vara en naturlig del i diskussionerna kring hur vi kan utveckla vår skola. Rektor kommer bjuda in till en grupp i samband med höstens föräldramöten.

Ansvariga: Rektor.

Bilaga 1. Frykenskolorns ordningsregler

Ordningsregler revideras av rektor efter samråd med personal, vårdnadshavare och elevråd.

Alla ska känna trygghet, arbetsglädje och få möjlighet att utveckla sina förmågor.

För allas bästa krävs att JAG:

- Visar respekt för andra.
- Lyssnar till den som har ordet och följer tillsägelser från all personal.
- Passar tiden till lektioner och andra samlingar
- Har med rätt utrustning.
- Är aktsam om material och inventarier.
- Inte tar foto, filmer/ljudupptagning på någon utan dennes tillstånd. Totalförbud att ha med mobiltelefoner i omklädningsrummet/ idrottshallen.
- Tar ansvar för att det är lugn och ro i gemensamma utrymmen som exempelvis korridor, uppehållsrum, bibliotek, Ljugården och matsal.

Förutom ovanstående gäller följande:

- Vi tar av oss ytterskorna och placerar dem på anvisad plats.
- I lektionssalar och matsal tar vi av oss ytterkläderna. Om inte undervisande lärare säger annat.
- På skolan är det förbud att dricka energidrycker. Om skolans personal upptäcker en elev med energidryck i skolan så kontaktas elevens vårdnadshavare.
- Rök och snusförbud råder under skoltid och all skolverksamhet. Därutöver gäller Tobakslagens totala rökförbud på skolans område FÖR ALLA dygnet runt, året runt.

Lärare har rätt att tillfälligt omhänderta föremål som är störande för verksamheten. Elev kan utvisas från lektionssal om han/hon trots tillsägelse fortsätter störa verksamheten. Rektor bedömer om eleven ska ses som ekonomiskt ansvarig för skadegörelse.

Om inte skolans ordningsregler följs, vidtar skolan lämplig disciplinär åtgärd enligt Skollagens 5 kapitel.

- Lärare/mentor har samtal med berörd elev.
- Mentor kontaktar vårdnadshavare.
- Mentor/rektor kallar vårdnadshavare och elev till skolan för samtal.
- Skriftlig varning.
- Avstängning.
- Omplacering till annan skola.

Bilaga 2.

Rutiner kränkningsärenden Frykensskolan

När elev utsätts för kränkning av annan elev, och detta har kommit till personals kännedom, sker följande:

1. Berörd personal hanterar problemet i akutstadiet. Är inte mentorens inblandade ska de informeras skyndsamt. Kurator informeras om de berörda vill ha hjälp med handläggningen.
2. Mentorens gör sig en bild av ärendet och informerar berörda vårdnadshavare om pågående handläggning.
3. Den som fått information om att kränkningen skett gör en anmälan till rektor på avsedd blankett.
Det gäller även mindre kränkningsärenden som personal anser avslutade.
4. Om ärendet inte redan är avslutat initierar rektor en utredning som kurator handlägger tillsammans med mentor. Inom en vecka efter att ärendet har inkommit skall åtgärder vidtas. Kurator arbetar direkt med elever och genomför samtal med:
  - Den utsatte eleven.
  - Kamrater eller andra som funnits runt situationen.
  - Den/de som utsatt eleven för kränkning.

Mentorens hålls informerade under ärendets gång och information ges till inblandade elevernas vårdnadshavare.

5. Rektor gör anmälan till huvudman på avsedd blankett.
6. Uppföljning sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kränkningen upphört. Kurator sammanfattar ärendet skriftligt och avslutar det.
7. Dokumentationen förvaras i PMO.

När elev utsätts för kränkning av personal, och detta har kommit till personals kännedom, görs anmälan till rektor direkt på avsedd blankett. Rektor hanterar därefter hela ärendet.

Bilaga 3. Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Direkt diskriminering

En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunder som lagen omfattar.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Vad är trakasserier?

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Definitionen gäller trakasserier mellan elever. Om någon ur personalen utsätter ett barn/ elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. Kränkande behandling kan både vara synliga och handfasta men också dolda och subtila. Exempel på kränkande behandling kan vara:

- Fysiska t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar.
- Verbala t.ex. svordomar, könsord, förolämpningar och hotelser.
- Psyko-sociala t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning.
- Text- och bild t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms samt sociala medier.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer, riktas mot en eller flera och kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.